

ABONAMENTUL :

Număr 70 Lei = 140 Cor.

An, an 36 Lei = 72 Cor.

Trimestru 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

25 bani sau 50 fil.

Telefon p. oraș și in-

terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1 a.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarif.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPUIAZĂ.

Apeluri la Unire.

Nevoia unei perfecte solidarități sufletești și a unei depline armonii între toți aceia cari sînt românește din vechiul regat, cum și din teritoriile alipe, a fost semnalată în tot timpul, cu aceeași neobosită energie.

Convingerea generală era că numai grație unei asemenea solidarități naționale, s'ar fi putut crea atmosfera necesară rezolvirii marilor probleme la ordinea zilei, referitoare la întărirea statului, la restabilirea situației normale și la satisfacerea tuturor aspirațiilor românești.

Presă, oamenii politici, și toți aceia cari sînt chemați să ia parte la viața publică, nu au încetat un moment să facă energice și sgomotoase apeluri la unire, de care față cu gravitatea situației, să simțea mai multă nevoie ca or cînd.

Din nefericire însă, toate aceste îndemnuri la solidaritate, toate aceste patriotice apeluri pornite din toate colțurile țării, rămăneau niște vorbe aruncate în vînt, deoarece ele nu aveau la bază, nici sinceritatea și nici desinteresarea necesară.

Oamenii politici din vechiul regat, care căutau să se convingă reciproc de foloasele unirii, continuau să-și arunce unii altora, cele mai grave acuzații, iar ziarele din întreaga țară, urmau să se angajeze în polemici ce erau departe de-a privi adevăratele nevoi naționale, așa în cât sgomotoasa agitațiune patriotică, îmbrăca de obicei forma inferioară a reclamei și a chestiilor personale.

Lesne de înțeles, că aceasta fiind adevărată dispoziție a spiritelor, țara nu putea să câștige nimic, nici în chestiunile interne și nici cu privire la impresia pe care trebuia s'o lăsam străinătății, într'o clipă, cînd se desbăteau, acolo, cele mai vitale interese ale țării.

E lesne de înțeles, deci, satisfacția cu care trebuie primită, orice manifestație sinceră pentru realizarea solidarității mult dorite.

O asemenea manifestație, am găsit-o într'unele ziare din Ardeal, cari într'un nou apel făcut pentru unire, arătau nevoia, ca atîta timp cât situația nu va fi cu desăvârșire luminată, să se evite orice notă discordantă, dându-se consiliului dirigent libertatea de acțiune și putința de a reprezenta nestingherit interesele teritoriilor alipite.

Indemnul acesta la ordine și armonie, venit cu atîta sinceritate spontană din partea întregii prese din Ardeal, arată cât de bine s'a înțeles nevoia ca teritoriile alipite să se prezinte ca un bloc indisolubil, reprezentate prin bărbații lor de stat.

E un început frumos, și o pildă ce credem că va fi urmată de întreaga presă din regat.

Atunci cînd această presă va înceta să apere mărunte interese personale și neînsemnate ambiții de partid, atuncea cînd oamenii politici vor renunța la atacuri violente dictate de chestiuni de amor propriu, se va putea găsi și timpul și obiectivitatea necesară pentru a se da soluții tuturor problemelor referitoare la interesele superioare ale țării.

Socotim că a venit momentul ca aspirațiile de până acum în spre unire să înceteze de a fi o vorbă de ocazie, îmbrăcînd haina unei realități.

Aceasta ne-ar scuti, mai tîrziu de tristețea de a vedea că nu am înțeles gravitatea situației și că am scăpat prilejul de a ne face datoria pe deplin, așa dupăcum ne-o cer interesele țării.

cat totul și au lăsat în urma lor o murdărie de neînchipuit.

În peninsula cetății Aradului se află și un cimitir, unde sînt îngropați vr'o 7000 de soldați sîrbi, morți pe timpul tifosului exanthematic, ce-a bîntuit 6-7 luni de zile în tabăra prizonierilor din Arad. Credeam, că cel puțin mormintele fraților lor de arme, vor fi îngrijite și le vor fi dat o cât de mică atenție, dar m'am înșelat. Nici o floare, nici o mână pioasă, care să aducă mîngîiere celor morți departe de patrie.

Buruienile au ajuns la înălțimea unui stat de om, crucile sînt rupte, pretutindeni nepăsare și dovada unei lipise de respect față de morți.

Un frumos monument de marmoră albă, ridicat în onoarea a 14 santinelle, cari în cursul serviciului molipsindu-se de boala groaznică, și-au pierdut acolo viața, — de-asemenea a fost ciopârțit. Nici morții lor nu au știut măcar a-și respecta. Și mi-a părut rău că am cedat curiozității de-a revedea cetatea Aradului. P.

Guvernul german face propagandă de agitație.

Praga 21. — Șeful biroului de presă din localitate, declară că are informația din sursă germană demnă de încredere, că ministrul german Erzberger a dat cincisprezece mii mărci în scop de agitație, iar pentru stîrbirea integrității Cehoslovaciei a cheltuit în străinătate 9 milioane mărci germane.

Convocarea Marelui Sfat național.

— Dela corespondentul nostru special. —

Sibiu 22. Membrii Marelui Sfat Național din Transilvania, Bănat și teritoriile ungurene locuite de români, sînt convocați pe ziua de Marți 29 Iulie la Sibiu.

În ziua de 29 Iulie la orele 10 dim. sub președinția dlui dr. I. Maniu, președintele Marelui Sfat Național, se va deschide ședința, la care vor participa toți miniștrii transilvăneni.

Marele sfat se va ocupa mai întîi de întregirea lui prin cooptare de noi membri, — după care se va discuta pe larg reforma agrară și reforma electorală.

D. Iuliu Maniu președintele consiliului dirigent va face un important expozeu al situațiunii.

In jurul tratatului dintre România și Italia.

Am reprodus în numărul nostru de ieri, o telegramă apărută în ziarele franceze și în care se spunea că Italia și România ar fi încheiat un tratat de alianță în contra Jugoslaviei.

Față de stadiul în care se găsesc diferențele teritoriale dintre Italia și Jugoslavia, și dintre Serbia și România, credem că această știre, trebuie considerată nu numai ca prematură, dar necorespunzând de fel realității.

Aceasta reese lîmpede, din modul cum este comentată una din laturile acestei chestiuni, în ziarele franceze.

Într'o telegramă trimisă dlui Clemenceau de către regele Italiei, acesta își manifesta dorința, de a vedea menținându-se și în timp de pace o alianță de patru ani de zile, făcută în contra inamicilor comuni.

Unele ziare franceze, au interpretat această știre, în sensul că Suveranul Italiei ar fi considerat pe Jugoslavia, ca făcînd parte din rîndurile inamicilor comuni.

Majoritatea ziarelor franceze, bazate pe citate din presa italiană, s'au grăbit să înfățișeze ca greșită o asemenea interpretare, dată fiind frăția de arme ce a existat între italieni și între sîrbi și care nu s'ar putea schimba într'o dușmănie iremediabilă, înainte de a se fi dat o soluție definitivă, chestiei diferendelor teritoriale.

În ceea ce ne privește, credeam că cel puțin deocamdată, nu poate fi vorba de sentimente dușmănoase între noi și între sîrbi, și care să aibă ca rezultat luarea unei atitudini.

Ne-am apărut și ne apărăm drepturile noastre și vom face aceasta atîta vreme cît se vor mai găsi oameni cari să nu înțeleagă legitimitatea aspirațiilor românești.

Atîta vreme însă, cât tratatul cu Austria, nu va fi fost măcar semnat, România, nu va uita suferințele ce a încercat alături cu poporul sîrb și nici energia și puterea de vitalitate, cu care sîrbi au luptat, alături de Aliați, pentru o cauză a cărei noblețe onorează pe toți aceia cari au făcut sacrificii și și-au dat viața pentru ea.

Cetatea Aradului.

— Cum au lăsat-o sîrbi, cînd au evacuat. —

Din luna Ianuarie a. c. cînd au intrat Sîrbi în fortăreața Aradului, nimeni n'a mai știut ce se petrece acolo. Se vorbea că toate instalațiile erau încărcate și luau drumul spre Belgrad, dar nu se știa nimic sigur.

Am avut prilejul, după intrarea trupelor române în cetate, s'o revăd și am găsit-o așa cum mi-o închipuiam mai dinainte, cu parcurile neîngrijite, cărările aleelor năpădite de iarbă, magazinele fără uși, birourile fără mobile, așternuturile cu pae murdare. Frumosul și curatul spital a fost prefăcut de sîrbi într'un grajd care nu a fost nici curățat măcar.

Pretutindeni telefoanele ridicate, sârmele electrice demontate, apeductele deteriorate în așa fel încît de ex. în odăea de baie a spitalului, apa curge gîrlă.

Sala de operațiune, unde în 1914 au fost îngrijiți de 8 chirurgi, primii răniți prizonieri sîrbi, prezintă azi, dupăce au locuit sîrbi victorioși, înfățișarea unei cărciume, în care s'au petrecut scandaluri și bătăi. Borcane sparte, apeductul stricat, parchetul ridicat și cu toate că ferestrele stau deschise, un miros foarte neplăcut, care s'a înscuibat în camere, te izbește puternic.

Subt ocupațiunea sîrbească, cetatea Aradului adăpostea 850 soldați sîrbi, cari au stri-

Procesul lui Apáthy.

Din Sibiu ni se anunță, că procesul lui Apáthy, după patru ședințe, se apropie de sfârșit. Au fost ascultați în ședința a treia și a patra toți funcționarii de atunci ai „guvernatorului suprem” Apáthy, membrii consiliului național maghiar, românii terorizați — ofițeri maghiari cari au fost în serviciul lui Kratochvíl.

Depozițiile tuturor martorilor citați de Apáthy au încercat să creeze, pentru marele șovinist maghiar, o atmosferă favorabilă. Unii au susținut chiar, că Apáthy ar fi ordonat armatei maghiare, gardelor sale, să cinstească steagul purtat de garda națională română din Cluj și comune.

Verdictul în procesul lui Apáthy se așteaptă pentru ziua de Miercuri, 23 Iulie.

Institutul surorilor de ocrotire.

Primum următoarele dela Resortul Ocrotirilor sociale:

Sora de ocrotire pe lângă datorințele ei vaste de a îmbunătăți starea igienică și a activa viața socială din sat, va instrui femeile gravide asupra igienei, ce trebuie să ia pentru ca sănătatea lor și a copilășului ce va naște să nu fie compromisă, va azista eventual la naștere supraveghind ca totul să se facă în curătenia cea mai perfectă și apoi va ajuta pe mamă, prin indicațiuni precise și științifice, la îngrijirea noului născut, atât în primul an al vieții sale cât și mai târziu.

Absolventele cursului dela Cluj, care vor fi crescute și instruite pe spesele Statului, sunt funcționare de Stat, fără a avea libertatea de a alege între practică privată și funcție. În cazul când ele își vor părăsi postul, nemotivat, vor fi obligate să plătească Statului, toate cheltuielile de întreținere și diploma institutului, va fi astfel întocmită, încât sub nici un cuvânt nu li se va da dreptul să exercite pe seama sa meseria de moașă.

Cursul pentru surorile de ocrotire, se deschide în Septembrie a. c. în Cluj și va dura un an.

Rugăm Onor. public cetitor să ia cunoștință de aceste dispozițiuni.

Dr. Moldovan,
secretar general.

Serviciu aerian între America și Germania.

New-York, 22. Ziarele care apar în limba germană publică un anunț prin care aduc la cunoștința publicului că la 18 Octombrie a. c. se va inaugura un serviciu aerian între Düsseldorf, Berlin și porturile americane pentru a face curse de pasageri și mărfuri.

Un consorțiu de capitaliști germani, americani și englezi sprijinesc această întreprindere.

Cercurile oficiale din Washinton nu cred că aliații vor permite crearea acestui serviciu aerian, deoarece tratatul de pace pretinde ca dirigeabilele germane să fie predate aliaților.

Nu vor sârbii.

Cetim în „Bănatul” din Lugoj:

Aflăm că Sârbii refuză să predea Timișoara și nu reacționează la nici unul din ordinile primite dela comandamentul francez.

Aflăm din sursă oficială că ei au rechiziționat în mod forțat, în zilele de 16 și 18 Iulie numai din comunele din jurul Timișorii 614 cai, 1288 vite cornute, 29 oi, 7 porci în valoare de 8,345.630 cor.

După informațiile oficiale ce le-am primit, jaful în comunele mai îndepărtate de Timișoara a fost cu mult mai mare.

INFORMAȚII.

Situația.

Dela sosirea în țară a dlui I. I. C. Brătianu, până astăzi situațiunea României continuă a rămâne în faza tratativelor.

Deși se discută la Paris cu aceeași stăruință — și lucrul e vizibil — cu o mai binevoitoare atenție față de interesele românești, o soluțiune definitivă nu se va putea lua, decât atunci când conferința va cădea de acord cu reprezentanții României la conferință.

Atâta timp cât reprezentantul principal al României nu e la Paris, conferința nu va putea lua nici o deciziune.

În situațiunea internă se dă lupta între partidele politice din vechiul regat, în discuțiuni care au ajuns la un punct mort.

Căci mai presus de discuțiuni care nu spun nimic, sunt marile interese ale țării pe care nu e permis a le trata cu ușurința de care s'a dat dovadă uneori în trecut.

D. Iuliu Maniu, președintele consiliului dirigent român care s'a reîntors la București Sâmbăta trecută, face cele mai mari eforturi pentru a crea blocul întregii României, față de situațiunea grea ce țara are de suportat atât pe câmpul diplomatic cât și pe câmpurile de luptă.

Nu putem decât să admirăm sinceritatea cu care d. Maniu s'a exprimat asupra situațiunii prin »Patria« din Sibiu.

Și aci facem observația, că oamenii politici de aici, știu să respecte principiile, știu să se respecte pe ei și opinia publică, opinie care există și nu poate tolera atitudini dubioase.

De aceia d. Maniu a putut spune în mod lapidar, următoarele despre situație:

„Întreaga opinie publică din vechiul Regat, găsește cu noi împreună că tratatul cu Austria cuprinde clauze cât se poate de grele și prejudicioase pentru noi. Nu mai puțin este unanimă părerea, că modul cum s'a statorit granița prin consiliul celor patru, deși firește Sighetul-Marmației, Sătmăru, Careii-Mari, Oradea-mare, Aradul și Timișoara ne sunt date nouă, este pentru noi nemulțumitor.

Guvernul actual nu va putea semna tratatul cu Austria și pentru motivul, că așa cum se prezintă azi e în contradicție cu întreaga sa atitudine în fața Conferinței de pace.

În tot cazul, în cel mai scurt timp se va clarifica atât atitudinea actualului guvern, cât și modul de soluționare a crizei.”

Să nădăjduim că eforturile dlui Maniu spre care se îndreaptă azi toate privirile românilor, vor avea succesul pe care îl așteptăm cu toții.

Consiliul Dirigent român, resortul de alimentare, a dat o ordonanță privitor la dispozițiunile ce s'au luat în ce privește noua recoltă, comerțul liber cu alimente și asigurarea minimumului de existență.

În numărul nostru de mâine vom publica în întregime ordonanța care interesează pe toți locuitorii.

Au început a se institui autoritățile românești în Arad.

Se pune însă oarecare întârziere neexplicabilă în instituirea autorităților românești la poliție, care funcționează ca și în trecut cu funcționarul de pe vremuri al regimului politic maghiar.

Credem că o instituție cum e poliția, merită să asigure ordinea nu poate ră-

mănea mai multă vreme în starea de război și fără un control efectiv în sânul ei.

— Primum la redacție o broșură Conferința internațională a muncii.

Conform hotărârilor luate la Conferința păcii, în luna Octombrie a anului curent se vor deschide la Washington ședințele comitetului internațional.

La această conferință a fost invitat să participe și guvernul român prin patru delegați din cari doi vor fi delegații guvernului și ceilalți doi vor reprezenta, unul pe patron și unul pe lucrători.

Ordinea de zi a acestei conferințe internaționale va fi: 1. Aplicarea principiului zilei de 8 ore, sau a săptămânei de 48 ore. 2. Chestiuni privitoare la mijloacele de prevenție a lipsei de lucru și de remediere a urmărilor ei. 3. Întrebuințarea femeilor și copiilor. 4. Extinderea și aplicarea convențiilor internaționale adoptate la Berna în 1906, cu privire la oprirea lucrului de noapte pentru femeile întrebuințate în industrie și oprirea întrebuințării fosforului alb (galben) în industria chibriturilor.

— M. S. Regele a primit în audiență cincisprezece ofițeri Italiani, care au însoțit în România batalioanele legionarilor români care s'au format pe frontul italian.

Suveranul s'a întreținut cu acești ofițeri exprimându-le mulțumiri pentru devotamentul cu care au servit cauza română.

Cu acest prilej, M. Sa a binevoit a decora pe căpitanii Gino Rossi și Domenico Quattrocio, celi, cu ordinul Coroana României în gradul de ofițer și pe locotenentii Michele din Buonaventura, Valentino Imperiali și Ruspoli Marescotti cu Coroana României în gradul de cavaler.

— Dela Turnu-Severin până la Dorohoi — așa spun zilnic ziarele din capitală — se descoperesc escrocherii de sute de milioane, parca anume s'ar lua la întrecere ca să nu rămână un județ mai pe jos decât altul.

Propunem șca D. Ghilezan, procuror la Cluj să fie permutat la București, cu delegație specială, ca să facă opera de purificare de care e nevoie.

Suntem siguri că se vor deschide atunci largi ușile pușcărilor din care vor eși cei uitați acolo pentru cauze prea mici ca să-și primească noui oaspeți, care azi se plimbă în automobile.

— Titlurile Impumutului Național (Impumutul Transilvaniei) se vor putea distribui abia între 5-10 August a. c. Cupoanele acestor titluri se vor rescumpăra la toate casierile publice, făcându-se plata, pentru vechiul regat în lei, pe cursul oficial de 1 cor. egal 50 bani.

Cei cari au întârziat cu ștampilarea coranelor au să se adreseze pentru ștampilarea resortului înanțelor din Sibiu.

— Compania artiștilor dramatici din București, va reprezenta, la Cluj, în zilele de 22-25 piesele: Năpasta. Casa de lut și Patima roșie de M. Sorbul.

Aceleași piese vor fi reprezentate la Arad în zilele de 26-29 c. Biletele de intrare se află de vânzare la Librăria diecezană. (So 208)

— Atragem atențiunea publicului, că trupa marelui artist Manolescu joacă în Arad o singură reprezentație, Vineri 25 Iulie.

— Biletele pentru reprezentația de Vineri, 25 c. a companiei Ion Manolescu, se află de vânzare la Librăria diecezană.

x Vinars de trebere și cognac se capătă la gospodăria de vii a lui LAZAR PALKO în Pân cota.

Ko 214-8

TELEGRAME.

Modificarea tratatului cu Austria.

Lyon 21. Duminecă dimineața maiorul Burgeois, a predat cancelarului german Renner, propunerile financiare, cuprinse în tratatul cu Austria. În ce privește chestiunile teritoriale s'au făcut următoarele corecturi de graniță: Frontiera este schimbată astfel, ca Cehoslovacia să primească Presburgul. În schimb Austria va primi alte teritorii, cari erau să aparțină Ungariei.

Chestiunile economice, după noua lor discuțiune, au fost de asemenea ușurate, în favoarea Austriei. Proprietățile private ale noiei Austriei prin contractul de pace revizuit, nu vor fi alterate.

Germania vrea să lupte contra Cehoslovaciei.

Praga, 21. Biroul de presă cehoslovac anunță, că deși guvernul din Berlin a declarat că dorește să trăiască în relații de bună vecinătate cu Cehoslovacia, totuși nemții din Cehoslovacia continuă să agite împotriva statului.

Biroul de presă din Praga e informat din sursă germană, că Prusia plănuiește să atace Silesia, în caz când Cehoslovacia nu va semna tratatul de pace. Conform acestui plan ar fi fost concentrate în Germania artilerie, iar comandamentul corpului 6 din Breslau a luat dispoziții referitor la aprovizionarea tuturor trupelor active. (Ag. Dacia).

Spre stârșitul grevelor în Germania.

Berlin 21. Cu privire la noule mișcări greviste din Germania, dela 21 Iulie, se crede, că deși se vor întinde în toată Germania, nu e vorba de grevă generală. Cercurile guvernamentale speră o apropiată și deplină liniștire a greviștilor.

Intre Germania și Franța.

Nauen 22. „Deutsche Allgemeine Zeitung” exprimă dorința poporului german, ca acum după încheierea definitivă a păcii să se reia imediat legăturile diplomatice între guvernul german și cel francez, cu intenția sinceră, de-a regula cât mai în grabă chestiunile de interes comun.

Pe de altă parte cere, ca autoritățile militare franceze, cari sunt în zona de ocupațiune să nu aibă nici un amestec în chestiunile politice și diplomatice.

Contra scumpetei în Anglia.

Londra, 22. — D. S. Roberts, ministrul aprovizionării engleze în lupta contra scumpetei a decis să institue controlul prețurilor. Dacă va fi necesar, a spus dsa se va restabili cartela și raționarea hranei, dar crede că nu se va ajunge la acest rezultat. Vom controla și reglementa cumpărările, spune d. Roberts, vânzarea și distribuirea alimentelor de prima necesitate ca laptele, carnea, untul, zahărul și grășimea.

Controlul nu va micșora prețurile, dar va face ca publicul să nu fie exploatat de oameni fără scrupul. Prețurile actuale sunt relativ mari, deoarece mărfurile sunt scump vândute de producători.

Ca încheiere d. Roberts spune că trebuie dezvoltată producția națională.

Contra scumpetei în Franța.

Paris, 22. D. H. Roy comisarul de alimentatie al guvernului francez a decis să institue în număr cât mai mare așa numitele barace Vilgrain, de aprovizionare; apoi să organizeze vaste restaurante populare, unde fiecare muncitor să poată avea o masă pentru 250 fr.: să desvolte producția națională, să utilizeze stocurile americane în număr mare și să pornească un războiu sever contra acaparatorilor și speculatorilor.

Scrisori diplomatice.

Paris 22. — Ziarul „Débats” în numărul său dela 21 comentează o scrisoare a Kaizerului, care datează din ziua când Austria trimisese ultimatul Serbiei la 26 Iulie 1914. În acea scrisoare, adresată Vienei, Kaizerul consideră răspunsul Serbiei la ultimatul Au-

striei, ca așteptat. Spune însă, că prin o corectură de graniță din partea Serbiei, în favoarea Austro-Ungariei, s'ar putea încă și în ultimul moment, ajunge la înțelegere asupra punctelor susținute de Serbia. — În acest caz împăratul ar primi să fie arbitru între cele două țări.

Sosirea comisiunii la Fiume.

Laibach 21. Comisia interaliată pentru examinarea ciocnirilor din Fiume, a sosit aici. A fost întâmpinată în mod solemn de autoritățile militare și civile. (Ag. Dacia.)

COMUNICAT OFICIAL

21 Iulie 1919:

Frontul de Est: Focuri de arme, mitraliere și tunuri pe întreg frontul dela Nistru.

Frontul de Vest: Ungurii au atacat cu înverșunare avantposturile noastre pe întreg malul Tisei. Luptele sunt în curs. Punctele unde luptele se desfășoară mai cu înverșunare sunt: Sabolciu, Tisza-Dada, Ciongrad și Szentes. Foarte atacurile au fost respinse. M. C. G.

Înmormântarea generalului Grigorescu.

— Discursurile. Prezența familiei regale. Dolii armatei. —

București 21. Duminecă d. a. s'a oficiat la București serviciul divin pentru înmormântarea generalului Grigorescu. La ceremonie au fost de față membrii familiei regale, reprezentanții civili și ai aliaților din București, generali și ofițeri superiori, corpul diplomatic, trupele garnizoanei și un foarte numeros public.

Au vorbit dnii primministru Brătianu, generalul Panaitescu, Tache Ionescu, premărinind vitejia marelui soldat.

Sicriul eroului a fost așezat pe un afet de tun tras de șase cai. Cortegiul a străbătut bulevardul Mircea, Elisabeta, Calea Victoriei și Griviței până la gara de nord, de unde defunctul a fost transportat în tren special la Mărășești. M. S. Regele, a dat ordin, ca toți ofițerii cari servesc în armata I. comandată în cursul războiului de generalul Eremia Grigorescu, să poarte doliu timp de 3 zile. (B. P.)

Ultima oră.

Infrângerea trupelor maghiare la Tisa.

Trupele maghiare care au încercat să treacă Tisa au fost complet bătute și nevoite să se retragă.

În prezent, pe tot frontul Tisei, trupele române au înaintat și se găsesc la 16 klm. dincolo de Tisa. Avântul și curajul trupelor noastre sunt minunate. S'au capturat un mare număr de prizonieri, arme, tunuri și mult material de război.

Cenzurat: Dr. S. Miclea.

— Birou de traduceri din limbile maghiară, franceză, germană și italiană în limba română, precum și din românește în limbile mai sus arătate. Prețuri convenabile. A se adresa la Administrația ziarului „Românul” între orele 9—12 și 3—6.

— Chestiunea pavașului Aradului. De Luni de zile se plânge tot Aradul, că am ajuns de rușine cu pavașul stradelor orașului. De cinci ani n-am mai văzut topitoarele de asfalt, cari ori cât de puțin plăcute mirosului, azi le-am dorii să fumege în toate stradele.

Sub regimul maghiar nu ne mirăm că nu s'a putut procura materialul necesar, întrucât fostul primar maghiar se ocupa exclusiv cu afaceri personale cum a fost chestia celor 23 vagoane de cartofi și cu politica guvernului din Seghedin.

Credem că autoritățile românești vor binevoi a da atenția ce se cuvine și acestei chestiuni de edilitate.

— D. colonel Radu Rosetti, a fost numit ca atașat militar al României, la Londra.

— Intre Germania și America s'a început schimbul de scrisori postale.

— În comuna Fenlac, patrula de sîrbi călări au rechiziționat tot ce au găsit lăsînd populația în cea mai neagră mizerie.

— Biroul de presă jugo-slav din Timișoara s'a mutat la Becicherecul-Mare.

— Trupe sârbești în goana lor pentru a se aproviziona înainte de plecare au ajuns până în Aradul-nou.

Spre onoarea armatei sârbe trebuie să adăugăm că soldații care au venit să rechiziționeze erau de capul lor.

— Luni a avut loc la București adunarea generală a societății „Regina Elisabeta”. M. S. Regina Maria a onorat cu prezența sa adunarea, la care au participat toate dnele și toți membrii care fac parte din societate.

— Duminecă s'a deschis la Cluj ședințele sinodului extraordinar al bisericii greco-orientale. După vorbirea dlui Aurel Vlad, șeful resortului de finanțe sinodul a ales președinte pe P. C. Sa Nicolae Ivan.

— Prințul regent al Sârbiei, Alexandru, a dat un ucaz de amnestierea mai multor condamnați.

— Peste câteva zile va începe să circule un nou tren expres Belgrad și Paris prin Triest și Milano.

— D. colonel Tuhași, comandantul brigădei 54 infanterie, a sosit în Arad luând comanda garnizoanei Aradului.

— Regimentul 108 infanterie și-a luat provizor garnizoana în Arad sub comanda dlui colonel Budeanu.

— Măine, Joi 24 c. are loc concertul cunoscutei primadone dna Codrescu și al baritonului L. Nicorescu. Bucățile puse în program cum și reputația de care se bucură cei doi cântăreți români, este o escelentă garanție a succesului pe care-l va obține această seară muzicală.

— Deputații Basty și Cadot din Camera franceză, au depus un proiect de lege pentru introducerea pedepsei cu moartea contra speculanților și acaparatorilor.

Bibliografie. Revista copiilor și a tineretului No. 28 din 19 Iulie a. c. conține: Monarhie-Oligarhie-Aristocrație-Democrație; de C. G. Costa-Foru. Piticul (poveste); de N. M. Nigrim. Ce spune marea (Fragment în versuri); de Elena Farago. Păina hazlie; de Bunicu. Pasărea albastră (Piesă) de Maurice Maeterlink; trad. de dna Elena Farago. Certășia în Bucovina; de A. B. Dumbrăveanu. Povești din Junglă, Jocuri Distractive. Premiații primului concurs de jocuri. Suplimentul VI cu povestea M. S. Regina. Prețul 75 bani, str. Enăchiță, Văcărescu 8 bis București.

Român, caută casă bine mobilată, în centru. Eventual, penziune. Oferte la redacția ziarului sub „ROMAN”.

PUBLICAȚIUNE.

Cu onoare se aduce la cunoștința populației orașului Arad că, prin ordinul Nr. 57802 din 20 Iulie 1919 al Comand. Trup. Transilv., sunt numit comandant al garnizoanei Arad. Cu aceasta ocazie, reamintesc populației orașului că, suntem sub stare de războiu și că, pentru a nu cădea în vre-o vină față de această situație, învit și rog stăruitor populația să a cîti amănunțit Ordonanțele Comand. Trup. Transilv. ce sunt afișate pe toate străzile orașului și în localurile publice și a se conforma lor cu toată strictețea; aceasta fiind în interesul liniștii și ordinii generale.

Rog deasemeni stăruitor, populația să păstreze liniștea și ordinea desăvârșită, văzându-și fiecare de ocupațiile sale.

Trupele ardeleni ce sunt în garnizoană sunt însuflețite de cel mai înalt spirit al datoriei, de ordine și de disciplină, precum și de un simț moral desăvârșit. — Soldatul ardelean fiind eșit din poporul cel mai asuprit are toată conștiința, toată stima și tot respectul pentru drepturile și libertățile individuale ale fiecărui cetățean, de orice naționalitate ar fi. Nu se va aduce dar de loc nici o știrbire în manifestarea lor, întrucât nu se va călca ordinea și dispozițiile prevăzute în ordonanțele date de Comand. Trup. din Transilv.

Personal, sunt cultivat în cel mai larg spirit democratic și am cea mai mare stimă pentru clasele muncitoare și voi căuta a satisface toate nevoile tuturor de orice clasă și de orice naționalitate, întrucât acestea vor fi permise de situația actuală și de ordonanțele sus citate.

Pe de altă parte declar categoric că, voi fi de toată severitatea cu toți acei ce vor căuta să turbure ordinea și liniștea în oraș, fie ei civili sau militari.

Mă declar la dispoziția populației la orice oră din zi și noapte, pentru nevoile ce vor avea în legătură cu garnizoana.

Sub aceste vederi și sentimente, salut cordial populația orașului Arad.

Comand. Garnizoanei Arad
Colonel TUHAȘI.

REVISTA COPILOR și a TINERIMEI

apare de la 1913 regulat în BUCUREȘTI Strada Enăchiță Văcărescu 8 bis

sub direcția Dnui C. G. Costa-Foru, președintele Asociației Generale a Presei Române — și conducerea D-rei Maria Costa-Foru, fiica sa.

Majestatea Sa Regina Maria a binevoit a încredința acestei Reviste publicarea unei opere de Circa 800 pagini, „POVEȘTEA UNEI FETIȚE CARE VROIA SA ȘTIE TOATE”, scrisă pentru fiica Sa, Domnița Ileana.

Această scriere apare în supliment ilustrat alăturat pe lângă Revistă și merită a fi citită nu numai de cei mici, dar și de cititorii în vârstă.

Costul abonamentului anual e de Lei 25 Un număr — 75 bani,

Cereți un număr de probă printr-o cartă poștală și vi-se va trimite, însă din numerile cele vechi.

Abonamentele se pot face prin Banca „Albina” și sucursalele sale. Re 186

Resertul, Agricultură și Comerț.

Nr. 4987—1919. Secția D.

ORDONEZ:

1. Proprietarii de oi și toate persoanele, cari au în posesiune lână în cantități ce trec peste trebuințele lor casnice, sunt obligați a declara toată lâna ce au în depozite în termen de 8 zile, iar lâna ce acum se recoltează, după recoltare în termen de 8 zile prefecturii județului.

2. Toată lâna se declară de imobilizată și nu se poate transporta dintr'o comuna într'alta fără autorizația prefecturii de județ, afară de cazul pentru bunăoară când proprietarul turmelor de oi își transportă lâna dela locul de recoltare la magazinele sale din altă localitate.

3. Lâna se va aduna și cumpăra de către delegații sindicatului fabricilor de textil din Transilvania și se achită în numărul la locul de predare. Delegații sindicatului vor avea asupra lor bilete de legitimație.

4. Dnii prefecti vor pune la dispoziție delegaților sindicatului declarațiunile primite dela deținătorii de lâna.

5. În baza ordonanței noastre nr. 3850 exportul lânii este oprit, asemenea și negoțul intermediar.

6. Ceice vor contraveni acestei ordonanțe se vor amenda conform ordonanței 3850, pub. în Gaz. Of. nr. 30. cu amendă până la 100.000 cor. închisoare până la 6 luni, precum și confiscarea.

Arad, 17 Iulie 1919.

Dr. Iustin Marșieu
prefect.

Pe 206—3

In atențiunea prea Onor. Dame.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că iarăși suntem în situația plăcută de a Vă servi săpunul „Margit” (Margaretta) și săpunul „Kedves” (Drăgălaș). — Prețul 8 cor.

Aceste săpunuri sunt scutite de materii vătămătoare pielei, iac spuma plăcută și dau feței un ten frumos.

Totdeauna fabricăm renumita Cremă „Margit” în calitatea din timpuri normale. Fiind însă procurarea burcanelor imposibilă, rugăm, ca burcanele să ni-se aducă cu ocazia fiecărei comenzi. — Prețul burcanului (dozei) 6 coroane.

Pudra „Margit” în prav și fluid, minunat, acopere fața și o scutește în contra calamității timpului.

Ne permitem a face încă odată atent prea On. Public căci toate preparatele pe cari noi le punem în circulație sunt nevătămătoare pentru ceace garantăm și luăm toată răspunderea.

Fö 170

Cu perfectă stimă:

Dr. Földes și Hehs
farmaciști în ARAD.

Rugămintele.

Cumpărăm orice cantitate Secară tăciunoasă sau Mama secarei (Secale Cornutum) pe lângă prețul cel mai înalt.

Mama secarei se produce în lăuntru spicului, de departe apare negru, de aproape vioriu închis, cam 1 1/2—2 cm. de lung și numai în timp senin se poate culege de pe spicul secarei. După cules până la importare trebuie ținut întrun loc întunecos, împrăștiat pe hârtie.

Din secară tăciunoasă se pregătesc cele mai importante și indispensabile medicamente, tocmai de aceea rugăm Onor. public, domnii profesori și învățăori să binevoiască a provoca școlarii la culegerea acestei secări tăciunoase.

Culesul ei e recomandabil și de importantă și de aceea, căci în cazul când tăciunele s'ar măcina de făină prin secară, ar provoca un morb grav: ergotizmul.

Cu toată stima dr. Földes și Hehs, farmaciști Arad. No Fo. 144.

NOUĂȚI LITERARE

de vânzare la

„LIBRARIA CONCORDIA”
ARAD, strada Francisc Deák nrul 39.

Octavian Goga. Cântece fără țară 5.—
Octavian Goga. Poezii. Ediția V. Oprea premiată de Academia Română 750.

Eugen Goga. Două Sibenii. Din însemnările unui ardelean, fost soldat austro-ungar și prizonier în Rusia 10.—

Bucura Dumbravă. Haiducul. Ediția IV. 15 cor.

George Coșbuc. Cântece de vitejie. Ediție nouă 5.—

Duiliu Zamfirescu. Miriță. Poem eroic 5.—
Duiliu Zamfirescu. Pe marea neagră. Poezii 1899—1918. 10.—

Tablouri cu Regele și Regina.
Ce sînt și ce vor sașii din Ardeal. Expunere din izvor competent. Cu o prefață de N. Iorga. Cor. 5.— și 7.—

N. G. Samarineanu. Șoapta clipelor trăite 7 cor.

Cântece naționale pentru 1) cor mixt, 2) cor bărbătesc publicate de Resertul de organizare al C. D. R. sub îngrijirea lui Timotei Popovici, prof. de muzică la seminarul Andreian.

Lucian Blaga. Poemele luminii 7.—
Lucian Blaga. Pietre pentru templul meu 6.—
Ion Clopoșel. Frământările unui an. 1918.

Ion Clopoșel. Antologia scriitorilor români (Bibl. Semănătorul). Partea I. 1'20, partea II. 1'20

partea III. 3'20, partea IV. 3'20

V. Alexandri. Poezii (Bibl. Semănătorul). Partea I. 4.—, partea II. 3.—.

Partea I. 4.—, partea II. 3.—.

Partea I. 4.—, partea II. 3.—.

ANUNȚ.

Cluj

O 202—3

Adresa la Administrație.

Cremă de ghetă, mătură și perii

se vînd en gros la:

Fleiszig și Hirschfeld

negustori de Norinberg și de bătănie

Arad, piața Boros Beni nr. 1/a. :: Telefon 1004.

Tot aci se capătă totfelul de articlii din

bransa aceasta pe lângă serviciu prompt. Fe 161—6

Cumpărăm

totfelul de oleu, potrivit pentru fabricarea săpunurilor, grăsimi, seu, tot așa și de sămânță de bostan și de floarea soarelui pentru specialități farmaceutice. Fo 126-6

FARMACIA Dr. FÖLDES și HEHS, ARAD.

RECLAMA ESTE SUFLETUL
COMERCULUI.